

Unnepélyesen megkezdődött a Hazafias Népfrent első országos kongresszusa

[Folytatás a második oldalról.]

Haszias Népfrent zászlaja köré. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a Hazafias Népfrent csupán valamiféle csúszszerve a különböző tömegszervezeteknek, egyesületeknek. A Hazafias Népfrentnek nem ez a

A Hazafias Népfrent szervezeti formái

Bizonyos állandó jellegű, stabil szervezeti formái természetesen kell, hogy legyenek a Hazafias Népfrentnek is, — mert ilyenek nélkül mint tömegmozgalom sem tudná betölteni a maga hivatását. Az előkészítő bizottságnak az a javaslata, hogy a Hazafias Népfrentnek legyenek országos és helyi szervei. Azt javasolja, hogy a Hazafias Népfrent-mozgalom legfelsőbb szerve az országos kongresszus legyen, amely két évenként tartás tanácskozásait. A kongresszus válasszon országos tanácsot s ez válassza, saját soraiból a Hazafias Népfrent elnökségét. Legyenek továbbá a Hazafias Népfrentnek állandó jellegű bizottságai a megyékben, járásokban, nagyobb városokban, elsősorban Budapest kerületeiben s a községekben. S azt is javasolja az előkészítő bizottság, hogy a mozgalomnak legyen saját sajtóorgánuma, lapja, a Hazafias Népfrent, céljainak népszerűsítésére, befolyásának a szélesítésére. Az előkészítő bizottság véleménye szerint egy nagy példányszámban megjelenő napilap töltheti be leginkább ezt a feladatot. Látszik olyan lehetőség, hogy új napilap indítása helyett a már ma is széles körökben népszerű Magyar Nemzet legyen, megfelelő átalakítással, a Hazafias Népfrent lapja.

Népünk széles köreiben igen nagy a várakozás, az érdeklődés a Hazafias Népfrent tevékenysége iránt. Persze nemcsak ez van. Van néhol tartózkodás, bizonytalanság, sőt bizalmatlanság is. S az ellenes elemek, akiknek érthető módon nem tetszik mindez, amit a Hazafias Népfrent jelent, igyekeznek ezt táplálni, erősíteni.

Mindenféle suttogások, híresztelések szállodnak arról, hogy a Hazafias Népfrent nem komoly dolog, csak a közeli tanácsválasztás idejére hozzuk létre s azután újra lehúzzuk a rólót, hogy ez csak afféle kirakat, demokratikus-hazafias fügefalevél, parasztfogás és a többi. A helyzet azonban az — ezt bizonyítja a Hazafias Népfrent hatalmas arányokban kibontakozó népszerűsége —, hogy népünk sokkal érettebb és sokkal mélyebben él benne a nemzeti egység megvalósításának vágya, semhogy engedné magát megzavartatni az ellenséges fecsegésektől.

Népünknek igaza van, amikor így cselekszik. A Hazafias Népfrent nem alkalmi választási egyesülés, nem kirakat, — hanem az, aminek dolgozó népünk akarja: széles társadalmi társadalmat nyitni nagy nemzeti mozgalom, amely állandóan haló tényezője lesz és marad nemzeti életünk fejlődésének. (Taps.) Ha hiba volt, — mert hiba volt, — az utóbbi években elhanyagolni a népfrentpolitikát, úgy ezt a hibát nem fogjuk megelégszer elkövetni, bármennyire óhajtják is azok, akik úgy félnek a nemzeti egység erejétől, mint őrdög a tömjénfűstől.

A híresztelések, suttogások, az ellenséges propagandaszövegek köze tartozik az is, hogy a Hazafias Népfrent csak népi demokratikus rendszerünk gyengeségének a leplezése. Erről beszél az „Amerika hangja” nevezetű rádió is, az úgynevezett „Szabad Európa” is — és ezt a nótát fújja itthon is a hamis nótások. Az igazság persze az, hogy éppen azért csinálunk, azért csinálhatunk széles nemzeti egység-politikát, mert erősek vagyunk, mert a mi rendszerünk gyökerei mélyen a magyar népben élnek. Az a rendszer, amely gyenge — az fél a néptől, az nem az egység, az összefogás politikáját csinálja, hanem az „oszd meg és uralkodj” machiavellista uralmi elvet gyakorolja, a dolgozó osztályok között, érdekelletéket teremti s egymás ellen igyekszik kijátszani őket.

Soha a nemzeti összefogás olyan széles mozgalmát, mint ami a Hazafias Népfrent, a multban egyetlen társadalmi rendszer sem tudhatott volna megvalósítani. Nálunk viszont lehetséges ez.

szerepe, — hanem az, hogy — mint mozgalom — összefogója, nevelője, szervezője, mozgósítója legyen egész népünk politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális aktivitásának, messze túl minden meglévő tömegszervezet, egyesület keretein.

Lehetséges, mert az elmúlt tíz esztendő során nagyon sokat változott egész népünk. A sokat emlegetett „évszázados magyar átok”, a hagyományos nemzeti széthúzás, amely elbukatója volt sok jó, igaz törekvésnek, megszűnőben van. Népünk politikailag, társadalmilag és erkölcsileg is egységesebb, mint valaha volt. Jórészt ledőltek a nemzetet ellentétes érdekekre osztályokra, rétegekre, csoportokra szétszabdalt osztálykorlátok s az ellentétes érdekek helyett a szövetséges dolgozó osztályok közös célokra törő, egységes akarata foglalja el.

A multban nem egyszer sikerült e valójában közös érdekekre osztályokat, rétegeket kijátszani egymás ellen, — ma pedig az egyre elmélyülő testvéri viszony jellemzi együttélésüket. Van-e, lehet-e nálunk alapvető ellentét a két legnagyobb dolgozó osztály, a munkásság és a parasztság között? Nincs és nem lehet ilyen, mert mind a kettőnek az az érdeke, hogy ne térhessen vissza a kizsákmányolás rendszere, hogy gazdasági életünk fejlődjen, hogy nemzeti jóléte, munkánk növekedjen, hogy több kenyér, hús, zsír, cukor, több ruha, több cipő, több lakás, több bútor s több kultúra jusson mindenkinek. S ugyanígy nincs és nem lehet érdekelletét az értelmiség s a többi dolgozó osztályok között. Egymás nélkül, vagy éppen egymás ellen semmit nem érhetünk el, legfeljebb a szolgálatot és a nyomorúságot: — együtt viszont minden nehézséget le tudunk gyúrni.

Ezért nem üres jelszó nálunk az egész dolgozó népet egységbe foglaló nemzeti összefogás. Igazi nemzeti egységet megteremteni csak a szocialista társadalom alapján lehetséges, mert ennek eszményeiben, törekvéseiben egységbe forr az egyéni és a közérdek, önmagunk, családunk, gyermekeink javának munkálása és a haza üdvének szolgálata.

De azért is meg van minden lehetőségünk, hogy a Hazafias Népfrentből nagy nemzeti egységmozgalmat teremtsünk, mert népi kormányunknak olyan programja van, amely köré tömöríteni lehet minden hazafias erőt. Az új szakasz politikája s az azt kifejező kormányprogram olyan platformot jelent, amelyen találkozni tud minden becsületes hazafi (Taps).

Tisztelet Kongresszus!

A Hazafias Népfrentnek állandó, széleskörű politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális tevékenységet kell folytatnia — mert e nélkül valóban csak üres keret maradna s nem töltene be hivatását.

E vonatkozásban legfontosabb — s bátran hozzátelhetjük: legnépszerűbb feladat az, hogy az új szakasz politikájának, a kormányprogramban adott, legfőbb teendőknek megvalósítására szervezze, mozgósítsa egész népünket. Tapasztalatból is tudhatjuk: olyan átfogó nemzeti program ez, amellyel mindenki egyetért. Nincs ma hazánkban népszerűbb s a széles tömegben visszhangzóbb jelszó ennél: „Előre a júniusi úton!” (Taps). A szocializmus felépítése hazánkban: ez a változatlan cél. Népünk bizik ebben a programban: a Hazafias Népfrent méltó hivatása, hogy segítsen ezt a széles népbizalmat tettekre váltítani!

Ez általános, sokaké feladaton belül ma a legsürgősebb: a mezőgazdaság gyors fejlesztése.

A népjólét gyors emelésének másik, rendkívül fontos feltétele: ipari munkájának a megjavítása. Az új szakasz népjólétét emelő politikájának a teljes megvalósítása nem megy egyik napról a másikra s főleg nem megy az egész nép cselekvő közreműködése nélkül. Sokan azt szeretnék, „add uramisten, de mindjárt”. A türelmetlenség, természetesen érthető jó dolog is, ha tetteket párosul. A Hazafias Népfrent egyik legfontosabb feladata, hogy minél szélesebb körben, az egész nép előtt ismertesse a kormányprogram végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, magyarázza ezek értelmét, összefüggéseit, jelentőségét s mozgósítsa mindenkit ezek végrehajtására. Meg kell azt is magyarázni, hogy a népjólét alkotója elsősorban maga a dolgozó nép. (Nagy taps).

Nagyon sokat várunk nagy munkásoktól, parasztoktól, értelmiségiektől.

Munkásoktól az elmúlt tíz év alatt nem egyszer bebizonyították, hogy méltó arra a szerepre, amelyet betölt, nemzetünk vezető erejeként.

Egész népünk mélyeséges bizalommal fordul ma is nagyszerű munkásoktól felé, — várva tőle a kezdeményezést, az egész ország népét magával ragadó lendületet. (Taps).

Tiszteletreméltó és nemes munka vár a Hazafias Népfrentre nemzeti kultúránk építésében, fejlesztésében is. Ez is olyan cél, amelynek szolgálatában milliók foghatnak össze. Nagy nemzeti értékeinkre büszkék vagyunk, büszkék lehetünk mindnyájan s abban sincs különbség közöttünk, hogy közös erővel kell munkálkodnunk kultúránk további felvirágzásán, nemzeti műveltségünk fejlesztésén, harcban a műveltség még meglévő maradványai ellen.

Büszkék lehetünk a kultúrotthonok könyvtárak, mozik hatalmas hálózata s a bennük folyó munka sem volt eredmény nélkül való. Am itt is van még éppen elég tenivaló. Főleg parasztságunk egyrésze idegenkedik kultúrotthonaktól, nem szívesen megy el oda, nem érzi jól ott magát.

Nem maradhat a Hazafias Népfrent gondoskodásán kívül ifjúságunk nevelésének kérdése sem. Az új szellemű, hazafias érzésű, dolgozó új nemzedék felnevelése azonban nagy nemzeti ügy, egész társadalmunk feladata. Annál is inkább, mert ifjúságunk egy részénél komoly bajok, látunk. Az üres léhaságnak a cinizmusnak néha egész ijesztő példával találkozunk. Az egész társadalom együttes munkájára van szükség, hogy ifjúságunk olyan legyen, amilyenek szeretnénk. (Taps).

Azt akarjuk, hogy kulturális hagyományainkat továbbfejlesszék, olyan új szocialista kultúra fejlődjen ki hazánkban, amelyet mélyeséges demokratizmus és mélyeséges humanizmus jellemez.

Egy ilyen kultúra megteremtésében, népünk kulturális nevelésében, kultúránk demokratikus szellemének kifejlődésében hatalmas felelősség hárul a magyar értelmiségre.

A Hazafias Népfrentnek egyik legszebb feladata, hogy kereteiben az egész magyar értelmiség megtalálja a helyét és jó munkása legyen a nemzeti egység megteremtésének, a magyar szellemi élet, a nemzeti műveltség fejlesztésének (Nagy taps).

Ellenségeink soká, fecsegnek arról, hogy nálunk nincs szabadság. Az a fajta — tisztesség ne essék szólni — „szabadság”, ami a kapitalista országok életére jellemző: a dolgozók elnyomásának, kizsákmányolásának, jogfosztásának a „szabadsága”, a kartellek s a tökéletes monopóliumok „szabadsága”, nálunk ma már valóban ismeretlen. De arra a szabadságra, amely az egész nép jogává teszi a politikai életben való cselekvő részvételt, a beleszólást az ország dolgaiba, a részvételt a néphatalom legkülönbözőbb szerveiben. Erre a szabadságra annál büszkébbek vagyunk. Népünk a magaalkotta törvények szerint, szabadon dönt a maga dolgairól. A Hazafias Népfrent a népszabadság megnyilvánulásának hatalmas fóruma. Hatalmas fórum, de egyben hatalmas iskola is: nevelni népünket, hogy egyre jobban tudjon élni az alkotmányban biztosított jogaival!

A Hazafias Népfrent feladata a közeli tanácsválasztásokkal kapcsolatban

Ahhoz, hogy alkotmányunk betűje és szelleme életünk minden területén érvényesüljön — népünk minél szélesebbkörű közreműködése szükséges. A Hazafias Népfrentnek igen fontos szerepe lesz a tanácsott néphatalmi szervek — tanácsok, országgyűlés — létrehozásában. A Hazafias Népfrent feladata gondoskodni arról, hogy olyan feddhetetlen életű, a nép bizalmát bíró állampolgárok kerüljenek be a jelöltek közé, akik valóban a nép a köz érdekeit képviselik.

Ezzel kapcsolatban hadd szóljak néhány szót a közeli tanácsválasztásokról.

Mint köztudomású, az 1950-ben megválasztott tanácsok mandátuma lejárt s egy hónap múlva, november 28-án újra választjuk a tanácsokat. A tanácsok létrehozása négyesztendővel ezelőtt a néphatalom megerősítésének fontos eseménye volt.

Tanácsainkba általában olyan emberek kerültek be — nagy többségükben egyszerű munkások, parasztek — akiknek államgaz-

gatási gyakorlatuk nem volt, tapasztalattal sem igen rendelkeztek ehhez a bonyolult és nehéz munkához, ha csak annyival nem, amennyit egyikük-másikuk a különböző népi bizottságokban szerzett az elmúlt évek során. Ennek ellenére tanácsaink általában jól vizsgáltak: itt is kiválóan az, milyen sok érték, tehetség van a népünkben. Dolgozó népünk a tanácsokat megszerette, — még ha sokszor baj volt is velük; hiszen olyan »hatóság« még nem született, amellyel baj ne lenne s amellyel mindenki meg lenne elégedve, ... tanácsaink, főleg az államigazgatási funkciókat, sikeresen ellátták.

Persze voltak olyan helyek is, ahol nem megfelelő emberek kerültek be a tanácsokba, főleg azok végrehajtó apparátusába. S ez persze együtt járt a tömegkapcsolatok meglazulásával is.

Az elmúlt négy esztendő sok eredményt és sok tapasztalatot hozott a tanácsok munkájában s most éppen az a feladat, hogy mindezek alapján még jobba tegyük tanácsaink működését. Az új tanácsotörvényt ezt lehetővé teszi. A felelősség most elsősorban a választást lebonyolító Hazafias Népfrentre van, hogy népünk jól tudjon élni a törvényadta lehetőséggel. A jelölések már országsszerte folynak s a hírek általában igen jók. Igen helyesen, a multtal szemben több értelmiségit, egyénileg dolgozó parasztot, kisiparost is jelölnek.

A jelölések lebonyolítása után népfrent-bizottságainknak a választások jó megszervezésére kell majd felkészülniök. A tanácsválasztás lesz a Hazafias Népfrent első nagy erőpróbája! Mindent meg kell tenni, hogy ez az erőpróba jól sikerüljön! Legyen a tanácsválasztás népi demokratikus rendszerünk új, nagy győzelme, a hazafias összefogás hatalmas és meggyőző megnyilvánulása.

Itt szeretnék még néhány szót mondani a tanácsok és a Hazafias Népfrent viszonyáról, mert e körül többféle zavar, bizonytalankodás, félreértés van.

A Hazafias Népfrent és a tanács nincs alá- vagy fölrendeltségi viszonyban. A Hazafias Népfrent nem ellenőrzi a tanácsok munkáját és nem hozhat a tanácsok számára kötelező erejű határozatokat. Ez a tanácsok törvényben lefektetett önállóságának a megsértését jelentené.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a Hazafias Népfrentnek a tanácsokkal kapcsolatos minden tenivalója kimerül a jelöléssel és a választást lebonyolításával. A Hazafias Népfrent feladata az is, hogy a nem megfelelő munkát végző tanácsag visszahívását a választók kezdeményezésére javasolja. A tanácsok törvényben előírt kötelezése — de a tanácsoknak is egyenként — hogy időnként beszámoljanak végzett munkájukról a dolgozók előtt. Az a helyes, ha ez a Hazafias Népfrent, mint a legszélesebb tömegmozgalom keretében történik. Ugyanez vonatkozik az országgyűlési képviselőkre is.

Általában a tanácsokkal kapcsolatban a Hazafias Népfrent állandó feladata az, hogy segítse minél jobba, minél bensőségebbé, minél termékenyebbé tenni a tanácsok és a tömegek kapcsolatát.

Az elmondottakon kívül a Hazafias Népfrentnek a formák igen sok változatával lehet és kell ope-

rálnia. Hogy csak néhányat említsek: javaslatok tétele a helyi terv s bizonyos községpolitikai, község-gazdálkodási kérdések kialakításával kapcsolatban. A dolgozók javaslatainak, bírálatainak a képviselők. A lakosság legszélesebb körének bevonása a tanácsok előtt álló feladatok megoldásába. A lakosságot érdeklő rendeletek széleskörű ismertetése, magyarázata. A kulturális rendezvények gondozása, segítése és a többi.

A legfontosabb kérdéseket állandóan vitassuk meg, minél szélesebb körben. Tapasztalatból tudhatja mindenki, milyen jó hatása volt például annak, hogy a készülő tanácsotörvényt a parlamenti tanácskozás előtt megvitathatták a dolgozók. Minden törvényjavaslatnál ezt persze nem lehet megcsinálni, de a legnagyobb jelentőségű kérdéseinknél érdemes és helyes ezt a gyakorlatot végezni, a Hazafias Népfrent mozgalmon belül. Így lehet a Hazafias Népfrent, adott esetekben, hatalmas népi parlament, egy mai, másfajta rákos-mezei országgyűlés, — a nép politikai, közéleti nevelésének nagy iskolája.

És sok más vonatkozásban is a közéleti nevelés iskolájának kell lennie a Hazafias Népfrentnek.

A mi társadalmunkban rendkívül veszélyesek a karrierista talpnyalók, a korrupt elemek. Az ilyenek előbb-utóbb lelepleződnek — de addig igen sok kárt tudnak tenni. Vagyoni kárt is, erkölcsi kárt is. Az ilyenek felkapaszkodás megakadályozni, vagy leleplezni őket csak egy olyan általános közszellem támogatásával lehetséges, amely a közéleti tisztességet mindennél többre tartja s amely félelem nélkül bátran leleplezi a visszaéléseket.

Meg kell védünk a békét

Tisztelet Kongresszus!

Abban sincs és nem lehet különbség közöttünk, hogy örizzünk, védünk kell a békét, nyugodt alkotmányunkat lehetőségét. Mi megtanultuk, hogy mit jelent a háború, alig egy emberöltőn belül két világháború kegyetlen tapasztalataiból, országunk pusztulásából, nemzetünk színe-virágának elhullásából, az özvegyek és az árvák seregeinek könnyéből, fájdalomból tanultuk ezt meg.

Am mostanában azt is kezdjük megtanulni, hogy nem igaz az, amit a mi uraink tanítottak nekünk a háborúról; kezdjük megtanulni, hogy a háború nem szükségszerű s nem elháríthatatlan természeti csapás. A béke megvédéséért folyó világmozgalom új és új sikerei ezt bizonyítják. A Szovjetunió következetes békepolitikájának eredményeként közel két évtized után ma *szól nem folyik háború a világon*.

Amikor azonban mélyeséges bizonyságát bennünk a béke jövő kiállításait illetően, azt sem felejtjük el, hogy az új háború tüzeit élesztgető háborús körök — az amerikai imperialista csoportok vezetésével — korántsem tettek le tervleíról.

Darvas József ezután beszéde befejező részében megemlékezett a felszabadított Szovjetunióról, majd a többi között a következő szavakkal fejezte be beszédét:

Nemzeti létünk soha nem látott magasan állt előttünk. Míg elérjük, sokat kell küzdenünk, fáradoznunk, de megéri ezt cselekednünk. Céltunk elérésében biztosak vagyunk, mert bizunk a nép erejében. S bizunk abban, hogy az erő még hatványozódik az összefogás, az egység által. Most ezt kell megteremtünk, mindenekelőtt: az összefogást. Tömjörüljünk széles, szétbontatlan egységben, a Hazafias Népfrent piros-fehér-zöld zászlaja alatt!

Buza László szegedi egyetemi tanár felszólalása

Szűnet után Parragi György Kossuth-díjas újságíró elnököl. Megkezdődött a vita.

Több hozzászólás után Dr. Buza László akadémikus, szegedi egyetemi tanár, Csongrád megye küldötte felszólalásában a nemzetközi politika, a békemozgalom kérdéseivel foglalkozott, és ennek során többek között a következőket mondotta:

A béke politikája a nemzetközi jogszabályok érvényrejuttatására törekszik, tehát azoknak a jogszabályoknak érvényre juttatására, amelyeket a második világháború befejezése után az államok közös megegyezésével, tehát az Amerikai Egyesült Államok hozzájárulásával is hoztak. Az Amerikai Egyesült Államok most meg akarja akadályozni ezeket a nemzetközi jog-

szabályoknak az érvényesülését, mert úgy látja, hogy azok érvényesülése ellenkezik az ő érdekeivel. Elveti az államok közötti egyenlőség elvét, félredobja a nemzetek önmegvédelmi jogát.

Kétségtelen, hogy a nemzetközi politikai helyzet megváltoztatásában nagyjelentőségű szerepe van a békemozgalomnak — folytatta. — A magyar békemozgalom már évekkel ezelőtt megteremtette a béke biztosítása terén azt a tökéletes nemzeti egységet, amelyet a Hazafias Népfrent keretein belül tovább akarunk építeni.

Hangsúlyozni szeretném, hogy a magyar értelmiség, amelynek tagja vagyok, a legteljesebb odaadással támogatja a Hazafias Népfrent célkitűzéseit.

A tanácskozást vasárnap délelőtt folytatták.